

17. NOE. 1924

III. évfolyam.

Satu-Mare - Szalmár.

46. szám.

Cimbora

GYERMEK KÉPES HETILAPJA
Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

1924
november
16

Osvár 1923

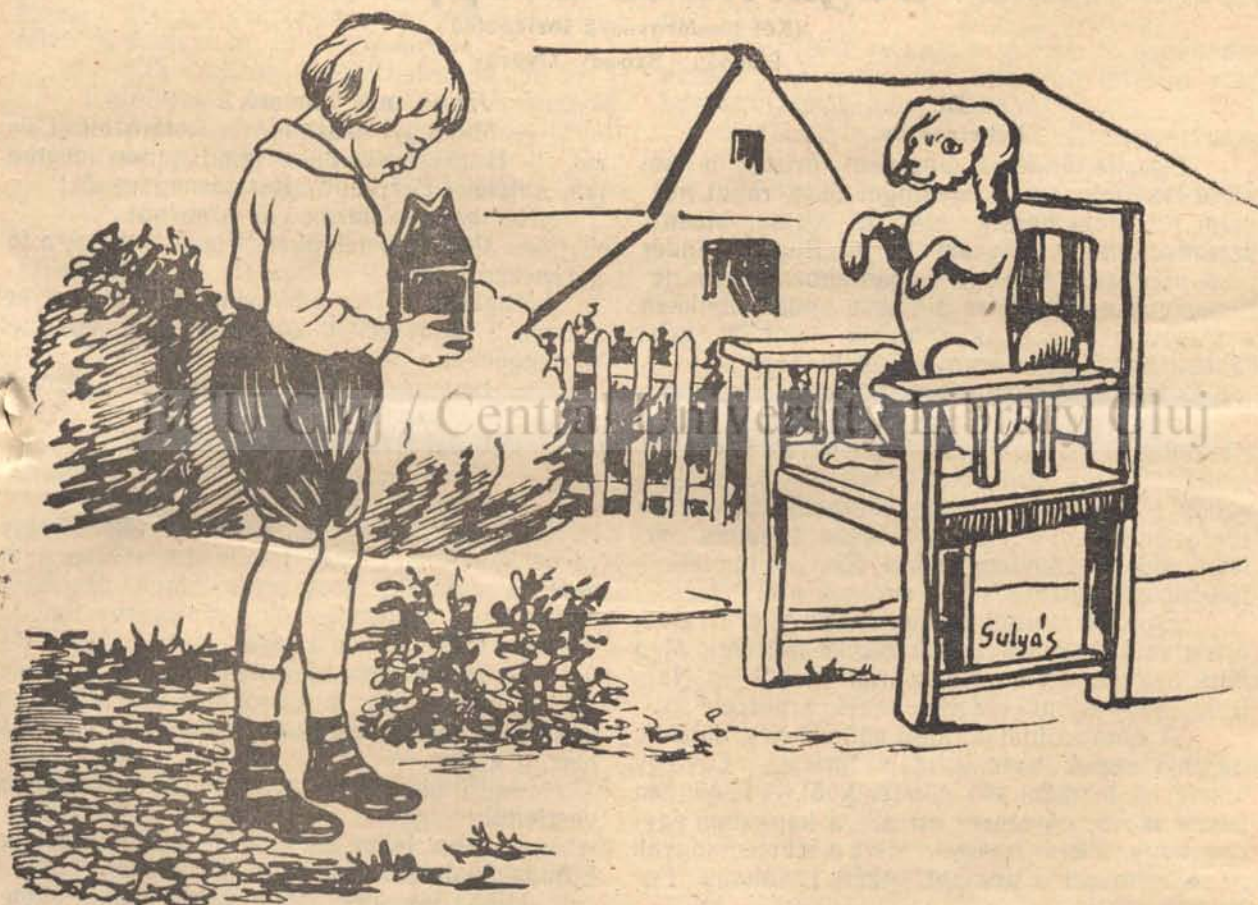
Ára Romániában 6 L, Csehszlovákiában 2 cK, Jugoszláviában 4 dinár

BCU Cluj / Central University Library Cluj

GIMBORA

70 GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

Öcsike a Pufit lefotografálta.

Öcsike a Pufit lefotografálta,
 Mondanom se kell tán, hogy jól eltrafálta.
 Bácsiknak, néniknek, kik járnak hozzájuk,
 Nincs pardon, grácia, képet sózza rájuk.
 Egy kis madár azt a hírt hozta felőle,
 Multi-milliomos lett immár belőle.

A csillag.

(M. Eminescu költeménye.)

— Magyarba átültette: Dr. SZEREMLEY ÁKOS. —

Messzi utaknak vándora
A csillag fent az égen,
Több ezredév szállott tova
Hogy hozzánkig elérjen.

Maga talán már elveszett
A kéklő távolokban
S holt fénye csak, mi réveteg
Emitt szemünkbe lobban.

Halott csillagnak képe így
Jár egy bús rabbilincsen:
Volt, amidőn még nem tudók,
Ma látjuk és már nincsen.

Igy az öröm... Már elveszett
Mély éjszakáknak árnyán,
Tünt üdve játszik még veled,
Amint sóvárgod árván.

(Fogarás)

Sugárka és Csöppike

(Két tündérgyerek története.)

— Elmeséli: Szondy György. —

III.

Feketeváros.

Éjszaka-tündérek messziről őrizték a két alvót. Jó volna most megfogni őket, rabul hurcolni Kánikula herceg elé. Jó volna bizony, szerencse, hogy mégsem lehet. Éjszaka-tündér nem nyulhat a ragyogó Sugárkához. Nem tehettek mást, őrizték az álmukat, míg felbukkan a rózsauju hajnal. Akkor nekik menniök kell; jönnek helyükbe az aranynyilasok. Azok majd elfogják a tavasz csemetéket.

Hús szellő sójtajtozott a lombok között. Kialudtak a csillaglámpák odafenn az égen. Éjszaka-tündérek utra készülődtek. Összegöngyöltették a bársonykék mennyei tarát. Szinjátszó rózsaszín fátyolt teregettek helyébe a hajnal cselédei. Egészen kivilágosodott. Éjszaka-tündérek futva menekültek a piros sugarak elől.

Egyedül maradt egy pillanatra a két kis alvó, őrizetlenül. Az aranynyilasok még késlekedtek. Még nem bukkant fel a piros párak mellől a Nap. Szép, nagy csöndességben teltek a percek.

A domb oldalán, ahol a tündérek aludtak, parányi kapuk nyíltak meg hirtelen. Egy-egy fekete fej bukkant elő mindenikből. A fejek után fekete lábak, egyszerre ott állt a kapukban egy-egy nagy, fekete hangya. Mert a fekete hangyák népe lakta azt a dombot. Azért is hívták Feketevárosnak.

A kapuőrök után sorban vonultak ki a hangyacapatok. Egyik épen a két szunnyadó tündérke felé. Mikor közelükbe értek, hirtelen megállt a vezetőjük. Ovatosan tapogatózott a csápjaival.

— Mi az? — kérdezte a mögötte álló.

— Még nem tudom, — felelt a vezér. — Két különös teremtmény. Emberformák, de csak akkorak, mint mi. Vigyázzunk!

Álltak, vártak, meresztették a szemüket. Izgatottan tapogattak a csápjaik. A tündérek pedig csak aludtak tovább.

— Nézzük meg őket közelebbről, mondta a vezető hangya. Ovatosan lépegettek a tündérek köré.

— Vajjon mik lehetnek?

— Mindegy, akármik! — határozott a vezér. — Hazavisszük őket, majd otthon megtudjuk, mifélek! Ezerkettő! Kétszáznegyvenöt!

Két hangya ugrott elő a sorból.

— Vegyétek fel őket! Vigyétek haza, a főparancsnok elé!

Magasan a feje fölé emelve, vitte a két hangya a tündérekét. Még erre sem ébredtek fel szegények.

— Hol van a főparancsnok? — kérdezte Ezerkettő a kapuőről?

— Valahol a felső raktárakban.

— Krix! — mondta Ezerkettő.

— Krax! — felelt az őr.

Eltűntek a hangyák a tündérekkel Feketeváros kapujában. Épen felbukkant a Nap a látáhatáron, mint egy nagy piros lámpa. Repültek, rohantak az aranynyilasok Feketeváros felé.

— Hol vannak a tavasz csemetéi?

— Merre menekülhettek?

Keresték őket a fűben, falevelek alatt. Nem találták sehol. Szomorúan jelentették Kánikula herceg előtt:

— Eltűnt a két tavasz-tündér. Nyomukat veszítettük!

— Nem lehet az, — szólta Kánikula herceg. Elbujtak valahol, csak keressétek.

Hiába keresték. Benn voltak azóta Feketeváros kellő közepében.

Furcsa egy város volt az!

Keskeny, kanyargó folyosók voltak az utcái. Rothadó fadarabkák különös, kékes fényvel világítottak bennük. De csak elhalványult a világuk, amikor a két hangya belépett Sugárkával, Csöppikével. Melegebb, ragyogóbb fényesség sugárzott a kis szőke tündér fejről. A végéig nincs folyosón megállt a nyüzsgő hangyasereg, úgy bámulták.

Végre a hetedik emeleten, a nagy magtárban, megtalálták a főparancsnokot. Óreg, öreg hangya volt; ő intézte feketeváros ügyeit a tizenkét hangyakirálynő nevében.

— Krix! Krix! — hajolt meg előtte a két munkás.

— Krax! — biccentett az öreg. — Mi baj, no? A munkások elébe tették a tündérkéket.

— A parancsnokunk küldött haza ezzel a két különös teremtvénnyel!

Felriadt a két gyerek, amint lecsapták őket a hangyák. Ijedten néztek körül. Csöppike menten sirva fakadt.

— Hol vagyunk, Sugárka? — és oda-borult a kis bátyja nyakába.

Hohó, ámult bámult a hangyatársaság! Hullt, hulldogált a teremben nagyhirtelen a harmat! De olyan sűrűn, hogy már csordogált lefelé a falakról.

A fővezér megnézte, megszaglászta a gyerekeket, aztán a csápjával kopogtatott Sugárka fején. Azt jelentette ez a kopogtatás:

— Kik vagytok? Hogy kerültök ide?

Ilyenformán szoktak beszélgetni a hangyák. Az volt a jó, hogy Sugárka is, Csöppike is tudtak mindenféle nyelven. Ezt is megértették.

Sugárka visszadobolt az öreg hangya fején:

— Kipi-kopi kopp, kopp, kipi-kopp! Én Sugárka vagyok, ez meg a testvérkém, Csöppike. Elvesztettük az anyánkat, őt keressük.

— Ki az anyátok?

— Május hercegnő!

Dörzsölgette az öreg erre a szemét, nyalogatta a tapogatóit.

— Értem már! — dörögött magában. Aztán megint a Sugárka fején kalimpált a tapogatóival.

— Mondd meg a testvérkédnek, ne sirjon már, mert menten előnti a víz a városunkat!

Megvigasztalta Sugárka Csöppikét nagy nehezen. Aztán elkopogtatta az öreg hangyának, hogy micsoda kalandokon mentek keresztül.

— Szegény porontyok! — mondta az öreg, amikor bevégezte. — Jó szerencse, hogy ide kerültetek! Nagyobb baj is érhetett volna. Most már csak maradjatok itt; Kánikula herceg ide nem jöhet utánatok.

— Nem lehet, nem lehet! — kopogta Sugárka. — Anyánkat akarjuk megkeresni!

— Lári-fári, abból ugyan semmi sem lesz. Hová mennétek?! Láthatjátok, mennyi veszedelem leselkedik az erdőn! Menten elfognak az aranynyilasok, soha többé nem láthatok anyátokat. Szépen itt maradtok, amíg visszatér Tavasz őfensége.

Sirdogált a két szökevény, de az öreg hangya végignyalogatta őket, így szoktak náluk csókot adni.

— Ne busuljatok! Nem fogtok itt unatkozni, ne féljete! Kora hajnalban, késő este még ki is sétálhattok. Akkor nem bánthatnak Kánikula herceg cselédei.

Mit csinálunk idebenn egész nap? — Szopogta Csöppike szomorúan.

— Dolgoztok, aranyom! — bólogatott az öreg hangya. — Én már tudom, micsoda mun-

kát adok nektek! Nagy segítségünkre lesztek, mert itt nálunk dolgoznia kell mindenkinek. Meglátjátok, milyen gyorsan repül akkor az idő. Hanem most menjetek, egyetek-igytok, éhesek vagytok bizonyosan.

Előkoppantott egy munkás hangyát.

— Ötvenezer!

— Krix! — hajlongott a hangya.

Krax! Vidd el ezeket a gyerekeket a dajka terembe. Adjatok nekik enni. Azután megmutatod nekik a várost. Krix?

— Krax, krax! — bólintott Ötvenezer.

— Ha mindent megnéztetek, visszajöttök ide. Krix?

— Krax! — mondta Ötvenezer.

— Krix krax! — kiáltották nevetve a gyerekek.

Ötvenezer megfogta Csöppike szoknyáját, vezette őket a csivergő-csavargó folyosó uccákon egy másik nagy terembe.

— Krix! — jelentkezett Ötvenezer amint belétek.

— Krax! — köszönt rá egy fehérfőkötős nagyon kövér hangya, a földajka.

— A főparancsnok küldte ezeket a tündérgyerekeket, hogy adjatok nekik enni.

— Krax, krax! — válaszolt a földajka. — Gyertek csak tündérkék.

Odaszólította a gyerekeket két kövér al-dajka elé. Megkopogtatta a dajkák fejét.

— Adjatok, adjatok!

Feleltek a dajkák:

— Nyaljatok, nyaljatok.

Nézték a tündérkék hol a nyalnivaló. Sehol, semmit sem láttak.

— A szájukon, gyerekek! — kopogta a földajka. Hát az al-dajka száján csillogott egy-egy csöpp méz!

Nevettek nagyokat a tündérkék.

— Nem így szoktunk mi enni, — magyarázta Csöppike.

— Hát hogy, lelke?

— Gyöngyvirág csészéből, mézes virágport.

— Az is van, ha csak az kell!

Szalajtotta tüstént Ötvezert a kamrába:

— Hozzál gyorsan két kupa mézes virágport!

Jóízűen ettek-ittak, aztán elbucsuztak a jó kövér dajkáktól.

— No, menjünk most várostlátni, — szólt Ötvenezer. — Először a legelső termeket mutatom meg.

— Ezek a téli lakások, — magyarázta, amikor odaértek. Ide húzódnak nagy hidegekben. Ezek a termek sohasem hülnek ki.

Most üresen állt a sok boltozatos helyiség. De mellettük, a raktárakban szorgalmas munka folyt. Némelyiket a menyezetig töltötte meg a sokféle jóízű mag, másutt szárított légysonkák, szunyogoldalosok, sáskaszalonnák csüggték alá a tetőről. A falak mentén apró makkcsészékadokban állott a levelész-tehénkék méze. Teherhordó hangyák sűrögtek forogtak minden-

felé. Egy részük kihordta, más részük becipelte az elemózsiát.

Ötvenezer megmagyarázta, miért.

— Téli raktárak ezek. Amit kihordanak, az tavalyról maradt. Most felviszik a felső raktárakba szellőzni, száradni. Legelőször ezt a maradékot kell elfogyasztanunk. A gyűjtő csapatok pedig már hozzák az új termést. Mire lehull a hó, színüittig lesznek ismét a raktáraink.

Két három emeleten nem is találtak egyebet: raktár meg raktár, sorban egymás mellett. Felértek a hatodik emeletre.

— Itt következnek a bölcső-termek, — szólott Ötvenezer. — Azok a zártajtós szobák pedig a királynők lakosztályai.

— Jaj, de szeretném látni a királynőket! — kíváncsiskodott Csöppike.

— Aliha láthatod majd. Nagy ritkán hagyják el termeiket. Ott élnek csöndben, nyugalomban. Mi is csak a lakodalmukon, meg nagy vesztély idején látjuk őket.

Beléptek a bölcső-terembe. Csodálkozott Sugárka, elámult Csöppike. Azt hitték, picike, pólyás hangyákat látnak majd odabenn. Hát, egy se eg parányi, csunya fehér kukac hevert szerte a földön. Az ápoló hangyák egyre nyalogatták, tisztogatták, etették őket.

— Hisz' ezek nem hangyák! — szól csodálódva Sugárka.

— Be csunyak, — gondolta Csöppike.

Ötvenezer vidáman kalimpált a csápjáival.

— Hangyák biz' azok, — kopogtatta — csak hogy a kis hangya így kél ki a tojásból. Hej, sok gond, baj van vele, míg felnő. Ha süt a nap, ha hull az eső: más-más terembe kell vinni őket. Hát még amikor vedlenek, hogy kell ügyelni rájuk.

— Mi az a vedlés? — kérdezte Csöppike.

— Persze, persze, tündérekéim, ti erről sem hallottatok. Könnyű nektek. Mikor nőttök, legfeljebb a ruháskátok válik szűkké. A mi apróságainknak a bőrüket kell levetni.

— Brr! — ijedezett Sugárka. — Kibujnak a bőrükből?

— Kibujnának, ha tudnának. De nagyon gyengék szegénykéik. Az ápoló testvérek segítenek vetkeződni. Látjátok, hogy huzzák vonják le róluk a régi ruhát? Azok meg ott enni kapnak!

Odanéztek a tündérekék. Ugy etették a kis hangyákat, ahogy őket kínálgatták. A szajukból csurgatták a mezet az ápoló hangyák.

Nevetett Csöppike, Sugárka meg azt gondolta:

— Mégis csak jobb tündérekének lenni!

— Bizony, nehéz sors a miénk, — kopogtatta Ötvenezer, mintha kitalálta volna a gondolatát. — Csak az a szép benne, hogy mindnyájan egymásért élünk.

A következő emeleten már nagyobb hangyagyerekeket találtak. Az egyik terem meg éppen

költözködött. Nagyon átfűlt a melegben, lejjebb vitték a gyerekeket. Sok emeletet jártak végig, mindeniken bölcső-termek.

— No, de ez már szövőterem, — kopogtatta Ötvenezer a legfelső emeletre érve.

Bekopogtak. Álmos, bágyadt gyerekeket cipeltek be az ápolók. De ezek már nagyok voltak, szinte csak alig apróbbak, mint Sugárka vagy Csöppike. Egymás mellé támogatták az álmos, fehér babákat, mint a zsákokat a malomban. Egyszerre csak fehér, finom fonál eredt mindenik szájából. Mozgatták, csavargatták a fejüket erre-arra, húzgálták maguk köré a fonalat. Sűrű ingecskébe burkolóztak s mire elfogyott a fonál, nem látszóttak ki belőle. Sárgásfehér kicsi tojás lett mindenikből, akkora, mint egy buzaszem.

— Most aludni fognak, — magyarázta Ötvenezer. — Hosszu napokon, éjszakákon át. Amelyik elkészült a szövéssel, viszik az alvó termekbe. Mikor eljő az ébredés ideje, átkerül az ébredés termébe. Az a legérdekesebb. Talán ti is ott fogtok dolgozni.

Csőppike fintorgatta az orrát. Nem tetszettek neki a kis hangya-kukacok. — Úriálatos kis jószágok! — gondolta undorodva. — Én ugyan hozzájuk nem nyulok!

Hánem, amikor beléptek az Ébredés termébe, csak felkiáltott nagy gyönyörűséggel:

— Óh, de kedves kis hangyák!

Nagy, nagy terem volt ez, legalább harminc fadarab világított benne. Egyik ajtaján mind hordták az ápolók az alvó hangya gyermekeket. Lerakták őket egymás mellé. Középen pedig az ébredő kis hangyákat segítették ki hálóköntő-sükből. Mert a hálóköntősből már kész hangyák kerülnek elő. Akkorák, mint az öregek, csak hullányabbak és kissé még álmosak. Az ápoló-testvérek lekefélgették, megnyalogatják őket, enni is kaptak; aztán hosszú sorban vonultak fel a főparancsnok elé.

A tündérekék is elindultak.

— Látjátok, ti is azt fogjátok majd csinálni, — magyarázott utközben Ötvenezer. — Segítetek az új testvéreknek kikelni a hálóköntősből. Ez a dolga a fiatal hangyáknak. Azután kezdenek nagyobb munkához; takarítani, gyűjteni, katonáskodni. Ugye, szép rend van itt nálunk?

Az öreg főparancsnok jókedvűen fogadta őket. Örült a tündérgyerekeknek. Ő tudta már jól, hogy miért. Nagy segítségére lesznek még ők Feketevárosnak!

— Látjátok mindent, tündérekék? — kopogott Sugárka fején. — Itt maradtok?

— Itt maradunk! — kopogták vissza a tündérekék.

— Krix, krix! — mondotta örömmel a főparancsnok.

— Krax, krax! ugrált boldogan Ötvenezer.

(Folytatása következik.)

Tamás érdeklődik.

(Beszélgetés az afrikai őserdőről.)

Tamás: Mikor a forró vidékek őserdeiről beszélgettünk, azt mondtad nekem, hogy az ilyen erdőkbe nagyon nehezen lehet behatolni. Nem a fák állják az ember útját, hanem a bokrok.

Apa: Bizony ezek a bokrok nagyon sűrűn nőnek azokon a területeken, hol elegendő a nedvesség. Minden picike helyért élet-halál harcot vívnak egymással. A szó szoros értelmében egymásba nőnek a különböző fajok és azt sem tudja az ember, melyik virág, vagy gyümölcs melyikhez tartozik. Ilyen helyen jó volna buvócskát játszani, ha a bokrok fel nem volnának fegyverkezve. Tüskék szurják az embert, csipő, maró folyadékot öntenének bőrre, az ágakról hangyák és más kis állatok ezrei hullanak a nyakába. Igazán csak vastagbőrű embernek lehetne azt kibírni. Hajlékonyak is kellene lenni mint a hiuznak, hogy a legkisebb részen be lehessen hatolni. Nem is csudálkozhat ezen. A magvak milliárdjai hullanak le a fákról és bokrokról; mind élni szeretne; mind élni is kezd, ha a meleg eső életre kelti, de a tulnyomó többség még csecsemőkorban elpusztul; az erősebb elveszi tőle a napfényt, nedvességet és a helyet.

Tamás: Az ilyen őserdőt legjobban úgy lehet tanulmányozni, ha az ember kiválaszt egy folyót, amely átszeli. Egy kényelmes csónakon lefelé halad az ember és vizsgálja a partokat.

Apa: Ebben igazad van. Magam is vágyakoztam mindig arra, hogy egy kényelmes csónakon áthajózzak egy szép őserdőn. Azt hiszem, a látvány megérdemelné a fáradságot. Különösen az afrikai őserdőt szerettem volna meglátni. Mindig azt gondoltam, hogy itt még a nagy meleget sem éreztem volna. Az erdő egészen a partig tart, a nagy ágak a víz felé is benyulnak, egyik-másik helyen talán össze is érnek a két partról benyuló ágak és az ember úgy érzi magát, mintha alagutban járna. Ma már tudom, hogy a levegő ilyen helyen tikkasztó és elbágyasztja az embert; a víz, levegő és föld telve van leselkedő rablókkal, melyek nemcsak egymásra, hanem az emberre is vadásznak. A nagy rablóktól megvéd bennünket a fegyver, de a kis tolvajokkal nem lehet megbirkózni! Az élősdiek megszállják az ember testét és vért szivattyuznak belőle.

Tamás: Ha úgy megyünk lefelé, a sűrűn benőtt part eltakarja előlünk az erdő belsejének életét; az állatvilágból alig láthatnánk valamit.

Apa: Ragadozó állatot bizony nem láthatnál. Azok nappal alusznak. Annál több madár repkedne a fákon. Az afrikai őserdő madárvilága nagyon gazdag. Nem énekelnek olyan szépen, mint a mi fülemülénk, de hangsabbak: énekükkel, rikácsolásukkal, bugásukkal

felverik az erdőt. Különösen a fészkelés korában. Fészküket olyan ügyesen helyezik el, hogy a tolvajok nehezen tudnak hozzájutni tojásaikhoz. Vannak madarak, amelyek a part oldalába tekervényes utakat építenek; olyan szűk a bejárás, hogy a madár is alig fér be rajta. A nagyobb madarak magasan építik fészküket. Van olyan is, amely tüskés ágakból készíti; nehéz az ilyet megbontani, mert a fészkek úgy védi a benneülő, mint a tüskésdisznót tüskéi. Sok madár odut választ magának. Olyan is akad, hol a tojó beül az oduba, az odu bejáratát a mama belülről, a papa kívülről befalazza. Csak akkora lyukat hagynak, hogy a tojó kidughassa a fejét és átvehesse a láplálékot, melyet férjcskéje hoz számára. Amikor a kicsinyek kikelnek, még sokáig befalazva maradnak. A papa hordja az enivalót. Képzelheted, mennyire lesóványodik ez alatt az idő alatt. Mikor a gondos mama úgy látja, hogy a fiatalokat szárnyukra lehet bocsátani, kibontja az odu nyílását. Vigyázni kell itt az életre, mert minden elhibázott lépés, pillanatnyi ábrándozás már a halált jelenti.

Tamás: A forró vidékeken nagy viharok vannak. Nem rázzák le ezek a szörnyű viharok a fészkeket? Hat a borzalmas záporok nem áztatják e át őket.

Apa: A nagy viharok bizonyosan sok fészket pusztítanak el. Már azért is pusztulnia kell sok madárnak, mert a vihar nagy fákat tövesztől szakít ki. De azért marad elég. Úgy készítik a fészket az itteni madarak, mintha számot vetnének az időjárással. Nagyon érdekes fészket készít például egy kicsiny madár. A levél nyeleire építi kis lakását. Mikor jön a vihar, képzelheted, hogyan csapódnak, hogyan hajlonganak ezek az óriási falombok. A fészkek nem bukik le; oda van az ragasztva erősen. Sőt még a tojások sem gurulnak ki, pedig néha majdnem megfordul a levél. A tojások is oda vannak ragasztva a fészkek aljához.

Tamás: Hát amikor a kicsinyek megnőnek, nem buknek ki a kis fészkekből? Sokszor láttam már verébfiókat, amelyek kibukott a fészkekből.

Apa: Némelyik madár fészkeiből bizony kibuknak a fiatalok, de ennek a kis madárnak még a fiai sem eshetnek le. Azok is szépen oda vannak ragasztva a fészkekhez. Nem rossz gondolat ez. Így kellene az embereket megtanítani lovagolni. Sohase vetné le az embert a ló, ha jól odaragasztanák a nyereghez. Ha a csónakról jól körülnéznél, az erdőből a folyóhoz vezető utakat látnál helyenként. Ezeket az utakat használják a folyóhoz siető szomjas állatok. Jól letaposott utakról van szó, melyeket emberfeletti erővel készítettek. Előfántcsorda törte

őket, mely részben lelegette, részben letaposta, részben félrenyomta az útjában levő akadályokat. Az elefántcsorda csak nagyjából végezte el a munkát, a nap-nap után inni járó állatok ezrei simára taposták. Nincs is olyan nehéz dolga a ragadozóknak; megállanak az utvonal valamelyik pontján, mint a vámszedő és lecsapnak a kiszemelt zsákmányra. Mindig több állat indul el a víz felé, mint amennyi visszatér az őserdőbe.

Tamás: Ha egy ilyen uttal szemben a vizen megállanánk, rengeteg állatot láthatnánk.

Apa: Igazad van. A vadászok is ott várják a vadakat, mert az őserdőben nem tudják megközelíteni. Az őserdő védi lakosait. Nemcsak a sűrűség ad jó buvóhelyet, hanem az állatok színe is alkalmazkodik a környezethez. Ha például ilyen vízre járó uton befelé sétálnál, csak a madarak és majmok lármáját hallanád napközben. Négylábu állatra alig akadnál. Pedig sok volna közeledben és figyelnének minden mozdulatodra. Egy kis gorillafajta él például ott; az ember közeledtére megáll valamelyik bokor alján mozdulatlanul. Vékony lábait ágaknak nézed és csak akkor ugrik el, ha észre veszi, hogy ellensége felfedezte és felé megy. A ragadozók színe is egészen beleolvad a környezeteibe. A bokrok közé menekülő vad azonnal eltűnik, mert színe összeolvad az őserdő színeivel és neki van annyi esze, hogy mozdulatlanul huzódjék meg. Mozgásával elárulná buvóhelyét.

Minden támad és védekezik az őserdőben. A bokor tüskéivel és csipő folyadékokkal védekezik a növényevők ellen, a növényevők színükkel, gyorsaságukkal, éberségükkel iparkodnak kikerülni husevő ellenségeiket. Mindenütt élet van, de minden élőre állandóan lesekedik a halál.

(Budapest.)

Esik az eső.

— Irta: DSIDA JENŐ. —

Esik, esik, esik.

*Átlátszó gyöngyös cseppek
peregnek le az ablakon,
mig elgondolkodom — —
esik, esik, esik.*

*Nem régen szép volt, sugaras:
a szürke por is
aranynak látszott,
mikor a tűz-csók rajta játszott.
Nem-régen szép volt, sugaras*

*Miért most ez a bús sötét?
Ez a borulás odakünn,
ez a borulás idebenn,
s miért ül fájás szívemen?
Jó Istenem, miért?*

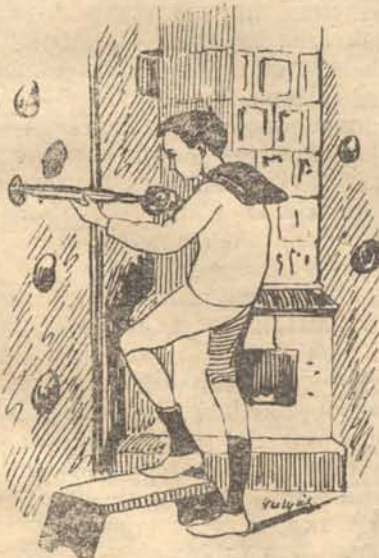
*Mig telkem haló álmai
a mulat keresik,
idebenn hull a könny, hull,
s odakünn esik az eső, —
esik, esik, esik.*

(Szatmár, 1924. aug. 26.)

Őcsike király szeretne lenni.

A menyemasszony egyre-másra írja nekem a leveleket legmozgógyabb unokám, Őcsike hősfetteiről. Hallgassatok csak, gyerekek, mit ír róla már megint:

„Kedves Nagyapóka, mióta az unokája hazakerült a fágas baconi kertből a szűk pesti lakásba,

még úgy se lehet vele birni, mint azelőtt. Emlékszik Nagyapóka, milyen kedvesen játszott a baconi

udvaron a homokban a többi gyerekekkel, hogy csinálták vizes homokból egész nap a „lyukas kemencéket”? Kedves játék volt, legfeljebb tetőtől-falpig meg kellett mosdatni és tiszta ruháczkába kellett öltöztetni utána. De mit szól ahhoz, Nagyapóka, hogy Pesten mindjárt első nap öt helyen is kifurta egy ollóval a gyerekszoba falát és boldogan újságolta nekem:

— Anyus, Pesten is lehet kemencét csinálni!

Harmadnapra nagy keservesen faláltam egy mesterembert, aki szörnyű drága pénzért kifőmte és újrafestette a gyerekszoba falát. Őcsike durcásan nézte a festő bácsi munkáját és azt mondta neki:

— Mért rontja el az én kemencémet? Ha én egyserr király lesek, olyan sobám less, hogy százs kemence less a falába!

Én csak nevettem ezen, Nagyapóka, de Őcsikének erősen motoszkálhatott a fejében a királyság, mert egy hét múlva igen különös alkalommal jufott megint eszébe.

Az alkalom pedig az volt, hogy a szekrény tetején egy nagy üveg almalekvárt pillantott meg. Egyedül lévén a szobában, természetesen, egy pillanat alatt széket húzott a szekrényhez, felpattant a székre és felpipiskedett, hogy elérje az üveget. Az üveg nagy volt, nebéz volt, kicsusszant a kezéből, egyenesen a fejére... Őcsike lefordult a székről s mikor én a pokoli dörömbölésre bero-

hantam, a földön ült . . . fején a törött üveg nyaka, nyakán és vállán végigömlött az almalekvár.

Azt hiszi Nagypóka, hogy megijedt, hogy sirt? Dehogyan is! Akkor rosszul ismeri Öcsikét. Öcsike a konzól földigérő tükrével ült szemben és nézegette magát. Az üveg töredezett nyaka úgy csillogott a fején, mint egy gyémántkorona, az aranyszínű almalekvár úgy borította be a testét, mint egy királyi köpönyeg. Öcsikének nagyon tetszett ez.

— Nézzs, anyus! — kiállt fel, mikor meglátott. — Király vagyok, korona van a fejemben! Most anyi kemencsét csináltak a falba, amennyit nekem tetszik!

Szerettem volna nevetni, de a drága almalekvárt mégse hagyhattam annyiba, fölkaptam hát

Öcsike öfelségét és — hogy is mondjam csak — felségsértést követtem el rajta. Gyémántkoronája

leesett a fejeről s az aranyos köpönyeg búsan csöpögött le róla.

Igy lett vége Öcsike királyságának, kedves Nagypóka. De ezt valahogy ki ne írja a „Cimborá”-ba, mert nem szeretném, ha megint utánózná valaki, mint nemrégiben a repülését.

Kezét csókolja:

(Budapest.)

Öcsike anyuskája.

Beszámoló a nyári vakációról.

— Hetedik közlemény. —

Kedves Nagypó!

Bizonyára már az unokák minden helyről küldik leveleiket, amelyben leírják, ki hol töltötte a vakációját és a látott dolgokat. Édesanyámmal Szovátnán töltöttem 3 hetet, Parajdtól 7 km. távolságra van. A fürdő igen magas fekszik, erdők és sóhegyek veszik körül. Tavai pedig ritkaság számba mennek. A Fekete tó kénes, a Géra, a Mogyorósi és a Medve tók pedig igen sok sót tartalmaznak. A Medve tó legnagyobb Erdélyben, 72 méter mélységű, nevét onnan kapta, mert a fekvése a medve alakjához hasonlít. Amikor szép idő van, sokszor egy délelőtt, 10 órától délután 1 óráig több mint 1000 ember is megfürdik. Amint a tavát körülsétáltuk Anyukával és az ismerősökkel, az egyik út a remetéhez vezetett, kinek az erdő közepén egy kiránduló helye van. Ezt a legtöbb fürdővendég fel szokta keresni. A remete, amint kimentünk, sietett megmutatni a fatörzsből készült asztalokat és székeket, a fakéregből készült és erdélyi mohával bélelt szo-

báját, a tánctermet, amiket mind dr. Radványi Antal tanár, ki remeteéletet folytat, készítette. A másik nevezetessége a fürdőnek a kilátó, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik az egész fürdőre. Megismerkedtem sok fiúval, olyannal is, aki már gimnáziumba jár. Az egyik barátom dunántúli volt, aki másképpen ejtette és hangsúlyozta a szavakat, mint ahogy a székely vidéken szokták. Pld. a nem szeretemnek azt mondta: nám szárátam, a leinek lái, a tehének: táhén. Ezekkel sokat játszottam, délután pedig engem is kivettek a korszóra, ahol Balog Lajcsi nagyon szépen játszott a 12 tagú bandájával. A fürdőn szereztem 2 előtizedőt a Cimborának, kaptam a kiadóbácsitól egy meséskönyvet, amit én és a barátaim elolvastak. Mostan, hogy a nyaralásomnak vége, arra gondolok, hogy melyik iskolába fogok én az össze tanulni, mert elvégeztem a IV. elemi osztályt.

(Parajd).

Polacsek Imre.

Kedves Elek Nagypó!

Julius 4-én ültünk fel vonatra Szakácsiban reggel fél 7-kor és mentünk a bikszádi fürdőbe. Ugyanis a doktor tanácsolta anyukámnak, hogy fürdőre menjen. Az uton változtak gyönyörű tájak, folyók s buza-, rozs-, árpátáblák. Különösen gyönyörű hely a Szamos jobb partján elterülő vidék. Néha szembeötlött egy juhász, ki méla egykedvűséggel fujta fuvolyáját; vagy egy-egy ember, ki földjét művelte. Messziről a Szamos és a Kraszna úgy látszott, mint egy fehér szalag némely helyen, hol a part benyult a folyóba, vagy vízi növények voltak benne, úgy látszott, mintha zöld csík volna a fehér szalagban. Rögtön megfűrödtünk. A napok gyorsan teltek. Minden reggel felkelés után megfűrödtünk s aztán reggeliztünk. Reggeli után az uszodában versenyt usztunk. Úzsona után kimentünk anyukával a rétre, ahol felolvastam anyukának könyveket vagy a Cimborából. Julius 8-án kirándultunk Szatmár felé. Délben értünk a Kraszna-hoz, ahol majánem szerencsétlenség történt. Ugyanis egyik fiu bement a folyó közepébe, ahol a sebes ár elsodorta. Én utána usztam, de a sebes víztől, mielőtt megfogtam a kezét kettős terhemmel nem bírtam menni. Szerencsére kifejtettem annyi ellenállást, hogy a víz sem bírt vinni minket, aztán a többi fiuk belénk kapaszkodtak s így kiusztunk a partra. A fiúk megfogadták, hogy szüleinknek semmit se szólnak

erről. Mindenki visszakarta a jókedvét. Egyedül én voltam szótlan. En ajánlottam ugyanis a fürdést. Azt a tekintetet, mellyel rémnézett a fiu, mikor a víz elsodorta, örökké látom magam előtt. Éjjel álmaimban felzavar és üldöz ez a nézés, ez a két szem.

(Érszakácsi.)

Halmi István.

Temetőben.

Ira VIRSIK MÁRIA.

Szomorufüzes sírkertben
Sétálgaltam tegnap este,
Hol oly sok embernek pihen
Hamvadó, porladó teste.

Szomorufüzes sírokon
Őszirózsák . . . hófélérek,
Itt keresztek, amott márványkő
Mered sölétben az égnek.

Szomorufüzes sírhalmok
Mécs- s gyertyafényben fürdenek,
Mellőlük térdepelnek némán
Férfiak, nők és gyermekek.

Szomorufüzes síroknál
Itt-ott elfojtott zokogás,
Féltéken röpönő sóhaj,
Csendes ima, halk suttogás.

Szomorufüzes sírkertben
Sétálgaltam tegnap este
S hálát adok Teremtőmnak,
Hogy nem pihen itt senkim se.

(Malacka, 1924. nov. 2.)

Egetvivő György diák.

Regény a tizenhetedik századból.

— Ira: LIGETI ERNŐ. —

Farnos előadás végén felgyürte gallérját és nagy busan nekivágott a Szamos mentének. Gondolatai úgy rajzották körül lobogó fejét, mint muslicák a lángot. Nagy, nagy esemény volt ez életében és Farnos csak a kudarcot látta. Biztonságérzetét is elveszítette. Megelevenedett előtte minden részlete a pocsolyába fulladt előadásnak. Szidta és butának tartotta a népet, amely összezavarja a színpadot a valósággal s nem tud fölemelkedni arra a magaslatra, hogy komolyságot érezzen. Legszebb szavai észrevétlenül pufoztak bele a levegőbe. Amikor új fordulattal az ujat adta s önmagából merített, felcsilingelt a vezértehen kolompja.

Farnos megborzongott.

Akik érteni tudják, azok nem akarják halani. Akik meghallgatják, azok nem értik, de mit keresek akkor én e tájon?

Ment, ment egyenesen az országot felé. A piaci templom harangja a nyolc órát is elütötte. Hűvös, savanyu szél szállingózott a levegőben. Farnos gondolkozott, hogy maradjon e, vagy kudarca után szedje sátorfáját és menjen el örökre a városból.

— Egy fát akartam megnézni. Egy fát] hogy arany gyümölcsöt érleljen. Emberek, az eb- k harmincadjára juttattak engem.

Azzal az eltökélt szándékkal tért vissza a városba, hogy bucsút vesz öccsétől és távozik. Öccse a kollégiumban volt, ment őt megkeresni s amikor találkoztak, nagy szeretettel ölelte meg.

— Sajnálsz? — kérdezte öccsétől. — Mindent, csak ne sajnálj. Ne is beszéljünk a dologról.

— Értelek, György. Te azt hitted, hogy minden úgy megy, mint a karikacsapás. Te optimista hitedben csalódtál s mindennek csak az árnyoldalát láttad. De nagy fényoldalai is vannak. Hogy milyen lehetőségek nyílnak itt meg, te azt nem veszed észre. Én benn voltam a közönségben. Soha még így népre nem hatottak. Orrcimpáinak minden rezgésével, szemének minden villanásával veled volt. Ugy játszottál rajta, mint egy hangszere. Talán az bosszant, hogy annyira beleélték ők is magukat az együtt játszásba?!... Látod, éppen ez itt a te sikerednek a titka! Itt az élő szó hatása, szünetlenül ezt kell ismételni, mindaddig, amíg az egész közhangulat nem lesz a tiéd.

Öccsének szavai új bátorságot öntöltek Farnosba. Három nap múlva ismét előadást tartott. Az egész utca tele volt emberekkel. Most már az előadás is jobban ment, mert a diákok tul voltak a lámpalázon.

Farnos, amikor megjelent a szénapadláson, kíváncsian nézett szét a tömegben. Legnagyobb meglepetésére egy kendőbe burkolt, szerény külsejű polgárnő is nézett rá mély, tüzes szemekkel.

Farnos ránézett: Margit volt.

Igen, Fületelky Gáspár leánya, Margit megjelent Farnos szinigazgató előadásán. Különböző gondolatok cikáztak át Farnoson. Mit keres itt a leány? Pusztán szeszély, vagy kíváncsiság hozta őt ide? Vagy talán mégis szerelem?

Amikor vége volt az előadásnak, utána akart rohanni. De Margit, aki észrevette már előadás alatt, hogy Farnos szeme rátapadt, gyors lépésekkel eltűnt a sokadalomban. Farnos hiába ödöngött az utcán, nem ösmerte meg őt.

Még csak egyszer látta Fületelky Margitot. Kocsin ment, halovány volt és a kocsi mellett lovagolt egy vasas német. Margit, mint hervadó virág, közönyösen nézett maga körül. Semmi sem érdekelt. Egy gyalogjárónál találkozott. Farnos megállott és merően nézett a halovány arcra. Margit visszanezített.

A halovány arc egyszerre kigyulladt. Egy nagy piros rózsát égelt az arcán.

— Visszaadtam a piros rózsát, — jutott eszébe Farnosnak minden.

De ez csak futó idill volt. A vasas német közelebb hajolt és egy pár bókot suttogott a leány fülébe. Margit bánatosan mosolygott.

Farnos számot vetett magával: jó, nemes lélek, de hajló és gyöngye akaratu. Nem képes egy lépést sem tenni magától. Bizonyos, hogy szeret engem, végtelenül szeret Margit, de hogy hozzám merjen jönni, ahhoz nem volna lelki ereje. Báb az apja kezében. Farnos fölegyenesedett és megtörölte homlokát, mintha egy rossz álmodat akart volna kiűzni a hajából.

— Vége. Délibáb volt, számár voltál, hogy megrezdült a szived. Egy rózsát adott neked valaha és te szemébe néztél és az arcára visszaadtad a rózsát. Kvittek vagyunk.

Biztos lépésekkel hazament. Öccse ott két hírrel fogadta. Az egyik hír az volt, hogy Tárbélyosi László, mire a felszabadító császári kegyelem megjött hozzá, meghalt a spanyol fogóságban. A másik, hogy Kis Pál száz aranyat küldött régi barátjának, hogy szervezze meg a szintársulatot. Az egyik eset miatt kihullott a könnye, a másik eset miatt felvidult az arca.

— Most már megvalósíthatom a tervemet. Közönségem száma lépten-nyomon nagyobb, már az urak is kezdenek féltékenykedni reám. Kis Pál pénzéből valóságos csarnokot fogok építeni a művészetnek kincses Kolozsvár városában.

Telket nézett. Pallérokkal tárgyalt. Bécsbe akart utazni, hogy külföldi darabokat hozhasson s lefordítsa. Tele volt tervvel. Nagyjából készen

volt második darabja is; amikor beütött a villámcsapás. A városi urak nagy izgalommal tárgyalták a tanácsban, hogy a magyar társulat izgat és erkölcsstelen, mert megtéveszti a nép erkölcsét. Egyben felfolyamodást adtak be a császárhoz, hogy vonassa vissza az engedélyt, mert Farnos visszaél vele. A tanács kieszközölte, hogy megakadályoz minden előadást. Farnos négy pandur lekapta a lábáról és kitette a határba.

— Fel is ut, le is ut, teátrumos uram. Többet ide be ne tedd a lábadat.

Farnos tiltakozni akart. Hivatkozott jogaira, kiváltságaira.

— Kolozsvárra nem jöhetsz vissza.

Kitessékelték a nagykapun.

Farnos zsebében 100 arannyal, úgy halottam, másodszor ment el a városból. Ment, előtte a nagy bizonytalanság. Amikor már nem látta a várost, elővette a 100 aranyat és egyenként kiszórta a szélbe. — Arany gyümölcs!

Levágott egy somfabotot és eltűnt az erdőben. Azóta sem tudott senki semmit róla.

Lábanyomát egy pillanatra őrizte az avar. Szél kerekedett, összefujta. Mi történt vele? Ezt a hagyományok nem őrizték meg s az író képzelete is ilt már felmondja a szolgálatot, mert tovább folytatni a mesét nincs hozzá szive, ereje.

V É G S Z Ó.

E történet, kedves olvasóm, nem a játékos képzelet szüleménye csupán. A XVII. század végén élt egy Felvinczy György nevű darabíró, akinek életéről egyet-mást feljegyzett a krónika. Hiányos adatok vannak előtünk. Kolozsváron diákoskodott, kicsapták a kollégiumból, szívbéli ügyek miatt, kalandos életet folytatott. 1796-ban Bécsbe került és I. Lipót császártól engedélyt kért, hogy színjátszó társulatot szervezhessen. E magyar nyelvű társulat játszott is, mint írva vagyok, szénapadlásokon, a nép előtt, mely közhit szerint csak magyarul tudott és értett. Azután az előadások elmaradtak. Felvinczyvel mi történt, senki sem tudja. De egy bizonyos. Ez az ember száz esztendővel előzte meg korát és csak a XIX. században hallunk ismét színészetről.

E réhány sovány adat közé fújtatta be képzeletét az író. Izgatta őt a torzó, melynek hiányzó tagjait igyekezett képzelettel helyreállítani. Amikor Felvinczy alakjával foglalkozni kezdett, néhány téglalapot, követ, állást talált csak, de a máltert könnyen megkapta hozzá. A korba, a közéletbe állította be alakját és e vészterhes időkben szimbolumot keresett. Ugy érezte, hogy ez a vagabund diák s kóbor csepürágó egyetlen, aki a kor ígéretét hordozta. Tartozott a történeti adatoknak azzal, hogy lehetőleg meg ne hamisítsa és Felvinczy jellemét tul ne idealizálja. Más minden mellékes alak, nem igaz, képzeleti játék, aláfestés. De ha sántít is minden képzelet, egy igaz történelem: Farnos—Felvinczy életének szimboluma. Ez az arany gyümölcs, melyet a szerző szeretettel tesz le ifjú öccsei elé.

VÉGE.

Madárka és Rózsika.

— Apró unokáinak meséli: ELEK NAGYAPÓ.

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy vadász. Ez a vadász kiment az erdőbe vadászni s amint bódorgott az erdőben, egyszerre csak megállott, elkezdett halgatózni. Sirást hallott, mégpedig gyereksirást. Nosza, elindult abba az irányba, honnét a sirást hallotta, s hát csakugyan megtalálta a gyermeket: ott ült egy magas fának két ága közt.

— Hát ez ugyan, hogy kerülhetett ide? — tünődött a vadász. Bizonyosan felkapta a sas s idehozta, nem lehet az másként.

Már akárhogy történt, itt nem hagyhatja, felmászott a fára, levette, hazavitte. Volt neki egy kis leánykája, Rózsika, gondolta, ezzel szépen fölnevelkedik. Hiszen, éppen jól gondolta, mert a két gyermek úgy megszerette egymást, mintha édes testvérek lettek volna, egyik a másik nélkül nem tudott ellenni, együtt feküdtek, együtt keltek, úgy étek, mint két gilicemadár. Az ám, a talált gyermeknek Madárka nevet adtak, minthogy madár vitte a fára.

Nos, mondom, Madárka és Rózsika úgy szerették egymást, mint két gilicemadár. Volt azonban a vadásznak egy vén boszorkány szakácsnéja, ez bezzeg nem szerette Madárkát. Egyszer, amikor a vadász nem volt otthon, látja Rózsika, hogy a vén banya nagy szorgosan hordja a kutból a vizet, fölfi egy nagy üstbe. Kérdi Rózsika:

— Uggan bizony, néni, minek hordja azt a sok vizet?

— Megmondom, ha senki léleknek meg nem mondod.

— Dehogy mondom, dehogy mondom, — fogadkozott Rózsika.

— Hát annak hordom a vizet, hogy holnap reggel, amikor apád vadászni megy, felforralom s megfőzöm benne Madárkát.

Hej, édes Istenem, elszomorodott Rózsika, de egy szó nem sok, annyit sem szólott a banyának. Egész éjjel le nem hunyta a szemét, reggel pedig, amikor az apja vadászni ment, felébresztette Madárkát s mondta neki:

— Hallod-e, Madárka, ne hagyj el engem, s én sem hagylak el téged.

— Dehogy hagylak, soha, soha! — mondotta Madárka.

— Hát tudd meg, Madárka, hogy a szakácsnénk forralja a vizet egy nagy üstben s abban meg akar főzni téged. Kelj fel hamar, menjünk világgá.

Abban a szempillantásban kiugrottak az ágból, nagy hirtelen felöltöztek s úgy elszaladtak, hogy a lábuk sem érte a földet. Megy a vén banya a leánykák szobájába, akarja vinni Madárkát, de volt Madárka, nincs Madárka. Az ám: volt Rózsika, nincs Rózsika.

De bezzeg megijed a vén boszorkány! Mit mondjon most a gazdájának, ha hazajön? Elé kiabálta a szolgálkat az istállóból, küldötte utánuk

s keményen meghagyta, hogy haza ne jöjjenek a gyermekek nélkül.

Eközben a gyermekek az erdő szélére értek, ott leültek s látták messziről, hogy jönnek s keresik őket. Mondja Rózsika Madárkának:

— Ne hagyj el engem, én sem hagylak el téged.

— Hát én, hogy hagynálak el? Soha, soha!

— Jól van, mondotta Rózsika. Hát légy te, most rózsafővé, én meg rózsaszemek rajta.

Abban a pillanatban, rózsafő lett Madárkából s rajta rózsaszemek Rózsikából. Jönnek a szolgálk, néznek erre, néznek arra, de nem látnak egyebet, csak a rózsafőt s rajta a rózsaszemeket. Haza mentek s mondták, hogy sehhol sem látták a gyermekeket, nem is látnak egyebet, csak egy rózsafőt s azon egy rózsaszemeket.

— Ejnye, ostobák! Szitkozódott a vén banya. Miért nem vágjátok keffé a rózsafőt, a rózsaszemeket hoztátok volna haza? Tudjátok meg, hogy az a rózsafő Madárka volt s rajta a rózsaszemek: Rózsika, hamar menjetek vissza, vágjátok keffé a rózsafőt s hozzátok a rózsaszemeket haza.

Szaladtak is a szolgálk, de a gyermekek messziről meglátták s mondotta Rózsika:

— Madárka, ne hagyj el engem, én sem hagylak el téged.

— Dehogy hagylak, sohasem hagylak el!

— Legyen hát belőled most templom, én meg oltár leszek benne.

Templom lett Madárkából, oltár benne Rózsikából, s amikor a szolgálk odaértek, nem találtak egyebet, csak a templomot s benne az oltárt. Tüvé tették az egész erdőt, nem találták a gyermekeket, s lefityent orral hazamentek.

— Mi az!? Mát most sem találtátok meg?! — förmedt rájuk a vén banya. Mit láttátok?

— Láttunk egy templomot, abban egy oltárt: egyebet semmit.

— Oh, világ bolondjai! Tudjátok-e, hogy az a templom Madárka s benne az oltár Rózsika! Szaladjatok vissza, bontsátok le a templomot, förfétek, zuzzátok össze, az oltárt meg hozzátok haza.

Szaladtak a szolgálk, de a gyermekek messziről meglátták s mondotta Rózsika:

— Madárka, ne hagyj el engem, s én sem hagylak el téged.

— Ne félj, Rózsika, ne félj, soha el nem hagylak!

— Legyen hát tő belőled s én meg kacsa leszek rajta.

De most már a vén danyának nem volt otthon maradása, a szolgálk után surrant s bezzeg ő mindjárt tudta, hányadán van, amint meglátta a tavat s rajta a kacsát. Uccu, beleszaladt a tóba, hogy kifogja a kacsát, de a kacsa sem vette tréfára, hirtelen megkapta csőrével a vén danya orrát, annál fogva belerántotta a tóba. A vén banya el-

merült, többé elé sem került. Akkor a tóból megint Madárka, a kacsából Rózsika lett. Nem találták helyüket nagy örömben, hogy megszabadultak a vén banyától. Hazamentek s azután éltek vigan, boldogan.

Holnap Madárka s Rózsika legyen a ti vendégetek.

(Kisbacon.)

Tessék sült gesztenye, tessék!

Tessék kisasszonykám,
Finom gesztenye,
Héja ropogós,
A bele omlós,
Nem hiszöm, lelköm,
Hogy ne izlene.
Még a király sem
Evelt különbet,
Nem látott szöbbit,
Ilyen omlósat,
Rip-ropogósat,
S csak ma adom pénzért,
Holnap adom ingyért –
Vegye meg drágám,
Nem adom drágán!

Pali.

Irta: BAUMGARTEN LASZLÓ.

Az udvar a délutáni napsugár fényében csillogott. Pali a hatalmas körtefa árnyékában áldogált s nézte, hol kándikál ki a fő közül egy rózsaszinben mosolygó, érett gyümölcs. Nem keresett nagy hévvel, hisz akkor már élvezhette volna. Másfelé járt az esze. Édesanyja beteglátogatóba készült és neki megmondta, hogy itthon marad házőrzőnek. Az előbb még dacoskodott, de mivel semmire sem ment, arra gondolt, hogy majd a kapuban új kifogásokkal fog előállani. Mert ő itthon nem marad, mivel a pajtásai éppen ott laknak, ahová édesanyja indul. Magában még csak játszani sem tud s a könyvek . . . ó, hiszen délután egyebet sem tett, mint a jutalomkönyvét olvasta. Azután meg a bátyja is elment édesatyjával a szomszéd faluba. S most még ráadásul, hogy nem vitték magukkal, egész délután itthon kuksoljon?

— Szervusz, Pali. Azután őrizd jól a házat. Nézz a kert felé is, nehogy megdézsmálják a gyümölcsöt, — szólt elmenőben az édesanyja.

Paliban már-már megfogamzott a válasz, hogy csak rá kell bizni, de azután keserűség furakodott bele s szinte pityeregve mondta, hogy ő sem marad itthon.

— Fiacskám oda nem vihetlek s valaki közülünk itt kell maradjon. Nem tudhatjuk, mikor érkeznek meg apukáék. Szervusz.

Pali nem akarta megérteni s valami benne elfojtott, csunya hangon újra azt sziszegte: nem maradok, azért sem! A kapuhoz szaladt, kissé ki is nyitotta, aztán gondolt valamit és visszalépett. Elindult a kert felé. Hátra sem nézett s nedves szemmei ott kalandoztak tul, a dus gyümölcsöskerten, a tarka sávós földeken, ott, ahol a közeli erdő nyul le a hegyről. Arra tartott. Amikor a kerítésen átmászott, figyelemre sem méltatta, hogy végigvágódott a földön. Először még sántított, de azért megállás nélkül ment

tovább a sárguló kukoricás szélén. Az elégedetlenség tovább sustorgot benne és szívtelenül gondolt arra, mennyire meg fognak ijedni, ha sehol sem találják. Tűvé tesznek mindent érte s keservesen fogják bánni, hogy őt itthon hagyták.

Mintha bensejében valami óvást emelt volna az ellen az elképzelés ellen, de aztán mégis tovább élvezte a háznép ijedt arcát. Pedig az élemedett kukoricák is csóválták bóbítás fejüket s tova sugták egymásnak, amit megláttak a Pali durcás tekintetében.

A gyalogut felcsapott a kukorica-földektől, kövér pázsit szegélyezte az oldalt s fürgé csermely szelte ketté. Búsan csobogva folydogált s mintha azt hajjolta volna: fordul vissza! . . . fordulj vissza! . . . De a csermely keskeny volt, Pali könnyen átlépett rajta s intő szavára rá sem hederített. Csak az erdő tövében állt meg. A lehajló nap bágyadt sugara nem ért be oda, ahova az ösvény vezetett és sötétben, titokzatosan meredt elébe az erdő mélye. Még sohasem járt ott s a gyávaság úgy lehorgasztotta bujdosó kedvet! Szinte elfogta a félelem, de azután egyet gondolt s pár lépésre az erdőtől leheveredett. Pedig nem volt fáradt, de máshogy nem tudta megoldani a kérdést, mert szégyenteljesen sehogysen akart másfelé fordulni. Egy lombos mogyoróbokor enyhe árnyában pihent le s szeretett volna itt bátorságot gyűjteni az erdei utra. De hiába, még sem cserélte fel ezt a helyet. Telt, múlt az idő, s ő el nem mozdult onnan! Észre sem vette, hogy már alkonyodik.

A földek feől kósza szellő surrant a bokorhoz. Halkan ujságotla a leveleknek, kire terítik az árnyukat, s azok erre hosszasan sutogni kezdtek. Mit tanácskozhattak, mit nem, elég az hozzá, hogy Pali fázni kezdett. Tán még jobban állták előtte a nap sugarait s lehetetlennel didergették meg? De mintha a felhőknek is üzenetet küldtek volna, mert azok sűrű sötét köpenyeggel várták nyugaton a lemenő napot, hogy idő előtt elcsalják a földtől fényét, melegét. Nemsokára haragosra borzolódtak az erdő

lombkoszorui is. És az első szellőt követte sivitva a második, harmadik s az erdő mélye morajlani kezdett. Zugottbugott, mintha bosszus lett volna. S ez olyan félelmetes volt, hogy Pali összeborzongott. Azt hitte, hogy mindjárt kicsap az erdő haragja s elnyeli őt minden dacosságával együtt, S hogy, hogynem, ez a rémitő gondolat egyszerre talpra állította s minden megfontolás nélkül utnak eredt. Ügyet sem vetett már arra a sunyi hangra, ami benne még mindig duruzsolt s loholva vágott hazafelé. Nem törődött már semmivel, csak dobogó szívvel várta, hogy közeledjék házukhoz. Sietett, ahogy csak birták a lábai. S amíg rózta az utat, eszébe jutott az édesanyja, akivel szemben oly csúnyán viselkedett. Köny szökött a szemébe. Amikor a hátsó kerthez ért, arra gondolt, hogy hátha hazatértek, hátha keresték és nem tudták, merre ment? Hátha sirt is az édesanyja? Nagyon keserű volt már a torka s meglapulva vetette magát át a kerítésen. Megszeppenve, lábujjhegyen szaladt végig a ribizke bokrok között. Már megérintette a kertajtó kilincsét s akkor úgy érezte, mintha egy kíméletlen kéz még jobban összeszorítaná a torkát. Tudta, hogy ez már nem a délutáni érzés, ez már jobb, ez a megbánás. De visszafojtotta. Restelt volna sirva lépni az édesanyja elé. Összeszedte magát s elszántan benyitott az udvarra. Körülnézett. Sehol senki. Tán őt mentek keresni? A kapuhoz futott, hogy az utcára is kinézzen. Kissé tárva találta. Ime, tehát csakugyan jártak itt. De hopp, hiszen ő hagyta így, félig nyitva azt. Hát még senki sem jött haza?

Sietve csukta be a kaput és amikor visszafelé lépdelt, szabadon hagyta peregni azt a könnycseppet, ami már a kertnél kisajtolódott bűnbánó szívéből.

(Gyulafehérvár.)

ADOMA.

Miért vagyunk a földön?

Egy falusi isko'ában sok volt a gyerek és kevés a pad. Így egyes tanulók a földre ültek. Hittan órán a főtisztelendő ur felszólít egy tanulót:

— Mondd csak, Jóska, miért vagyunk a földön?

— Kérem, főtisztelendő ur, azért, mert a padban már nincs hely.

FEJTŐRŐ.

A sorsolásban való részvételeire egy rejtvény megfejtése is jogosít!
A rejtvény megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!
A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Versis rejtvények.

— Irta: Kliegl Róbert. —

I.

Nincsen szája, nincsen nyelve;
Maga sokszor csak tenyéryni,
Szája nélkül, nyelve nélkül
Mégis tud beszélni.

Száz meg száz mériföldnyi távol
Lakjék ismerősd tőled,
Maga helyett ötlet küldi,
Beszéljen előtted.

II.

Van egy hasznos háziállat,
Neve két betű csupán;
Minden, minden állatok közt
A leghasznosabb talán.

Mint csigabigának, háza
Annak mindig vele van,
Csak hátulról olvasod és ne
Vedd a dolgot komolyan.

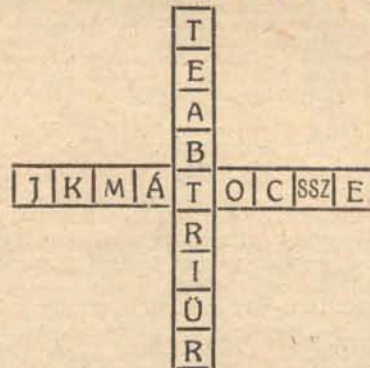
Számrejtvény.

— Beküldők: Lévai Klárka és Endre.

- 3, 9, 6, 17. Ravasz állat.
1, 25, 8, 27, 3. Tisztaság színe.
15, 20. Fákon van.
24, 9, 26, 19. Kukoricát tartják abban.
21, 2. Varróeszköz.
14, 13, 16, 29, 21. Nyáron kellemes hely.
5, 4, 7. Leánynév.
22, 12, 29, 18, 23, 5. Kellemes sport.
6, 17, 10, 7, 30, 11. Ábrándozó fiuk vágya.
1—30 ig Petőfi egy híres dalának kezdete.

Szélmalom rejtvény.

— Beküldte: Szeyfried Ferenc. —

A verseny állása!

A Cimbora előfizetést gyűjtő versenyének feltételei szerint a Cimbora kiadóhivatala a lap minden egyes számában közölni köteles a következőket:

a) Mikor bocsjátatott ki az első iv.

Az első iv kibocsajjtásának kelte 1924. júl. 24.

b) Számszerint de név nélkül, hogy az illető szám lapzártnak napján hány gyűjtőiv érkezett vissza;

Visszaérkezett három gyűjtőiv.

Jelen számunk zártnak napja 1924. október. 19.

c) számszerint az illető gyűjtő nevének és lakhelyének feltüntetése mellett, hogy hány olyan gyűjtőiv érkezett vissza, amely legalább 10 előfizetőt tartalmaz, akik egy évi előfizetési összegüket a Cimbora kiadóhivatalának beküldötték; Gyűjtőiv még nem érkezett vissza.

d) Hogy az illető lap zárásának napjától számítottan még hány nap van hátra, hogy leteljen az a 150 nap, amelynek esetén a versenyt, mint meddő versenyt le kell zárunk.

A verseny lezárásának napjáig még 63 nap van hátra.

A jelen számnak zárási napja 1924. okt. 19

Gyomorrontásnál

legjobb hashajtó a

KOPROL

Jóízű. — csoko
ládéból van.
Kapható minden
gyógyszertárban

A háziasszony kedvenc szappanja

a kiadóságában és tisztítóképeségében páratlan

Szarvas védjegy Schicht szappan

Elek nagyapó üzeni:

Minden levél s így a rejtvénymegfejtés is egyenesen Elek nagyapó címére: Kisbaczon, (Bafanil Micl) u. p. Nagybaczon, (Bafanil Mare) Háromszék megye (Jud. Treischaune) küldendő, akkor idejében kaptok választ. A levélírás egyik fontos szabálya, hogy benne legyen a levélben: hol kelt, melyik évben s melyik hónap hánvadiján!

Marton Lily Kolozsvár. Valóban, rég nem írtál, de be is valód őszintén, hogy ez hálátlanság tőled, bár ráfoghatnád a postára, hogy sűrűn írtál, de leveleid elkallódtak a postán. Te azonban képtelen vagy a hazugságra, amint hogy én ezt nem is tételezem fel rólad. Ha nem is írtál levelet a nyáron, sokat gondoltál rám és büszkén mesélted barátainak, hogy beszélél is nagyapóval, a kezél is megcsókoltad, amit ők nem akartak elhinni s ez téged valósággal dühbe hozott. Hát bizony te igazat mondtál, s kár volt dühösködnöd. Remélem, az iskolai esztendőben, bár nehéz dolgod is lesz a románnyelvű leánygimnáziumban, sűrűn írsz nekem, mert amint te rém, én is szeretettel gondolkodom tereád. — Fodor Böske Petrozsény. Azt kérde, fogadok-e el rejtvényeket kislányoktól? Fogadok biz én, csak jók legyenek. — Csonka Irénke Torda. Számítottam arra, hogy részt veszel a nyári beszámolóban s örvendek, hogy nem csatlódtam. — Dóczy Zoltán Nagyenyed. Ugyanezt üzenem neked is. — Jerzsák Anna Bihar. Igen örvendek, hogy családodokban oly nagy örömet szerzett az édesanyádhoz írt levelem. Ilyen nagy örömet szerzett nekem annak idején a te édes jó anyád levele is. Ami késik, nem mulik, egyszer majd betoppanok Biharba is, hogy személyesen is megismerhessem az én kedves unokáimat és szüleit. — Lázár Hanna, Csikápolca. Megkaptam előző leveledet és válaszoltam is reá. Hála Istennek, jól vagyunk. A kiadóba císi pótolja a 37. és 38. számot. — Farkas Izsák, Ratosnya. A belülréjtvényed sorra kerül. — Farkas Irén és Annus, Marosvásárhely. Egyik rejtvényed sorra kerül, a kiadóba císi pótolja a 27. számot. — Singer Mórtiz, Dés. Eddig bizonyosan megkaplad a válasz előbbi leveledre. A beszámolóról nem késtel le. — Péterffy Gizella, Székelykeresztúr. A te nagyapódnak is Elek volt a neve, ez év elején halt meg 95 éves korában. Sokat mesélt nektek a 48–49-iki szabadságharcról, amikor ő 15–16 éves volt. Képzem, milyen érdekes történeteket mesélt el nektek. Azt írod, hogy amikor nekem írsz és választ kapsz, mindig a te nagyapódnak jut eszedbe és engem is épp úgy szeretsz, mint őt és kívánod, hogy a 95. élet év egészségesen és boldogan érjem el, mint a te nagyapódnak. Sok, igen sok esztendőtl kívánsz nekem, de azért jól esik, mert ebből a kívánságból a szeretet mosolyog felém. — Halmi István, Nagyszalonta. Amint látom a nagyszalontai gimnáziumba jársz és oda kéred küldetni az újságot, amely eddig Érszakácsiba járt, még pedig Rottenberg Márton címén Halmi István IV. gimnázista nevére, strada Peles No. 8. Most küldött versedben látom az örvendetes fejlődést, de amint talán már figyeltetted is erre, ne levelező-lapon, hanem levélben küldjed a verseidet, mert a ceruzairás a levelező-lapon elfőrlődik s emiatt nehezen olvasható. Talán kevesebbe is kerül neked, ha levelet írsz és nem 2–3, sőt néha több levelező-lapot is egyszerre. Jól megjegyzed: a takarékoság nem lösvénység. — Pietsch Kálmán Gyulafehérvár. Nagy örömmel olvasod a Cimborát, mely a gyulafehérvári román kath. főgimnáziumnak jár. Én meg szintén nagy örömmel látok téged unokáim seregében. — Szilvássy Károly Szinérváralja. Megkaptam a beszámolódat s örömmel látom ebből, hogy hasznosan töltötöd a vakációt. — Singer Tibor Marosvásárhely. Intézkedtem, hogy az újságot, amely eddig a str. Crisan 8. alá járt, a str. Nicolae Ganea (Knöpfler Vilmos-utca) 9. alá küldjék. A kiadóba císi pótolja a 39. és 40. számokat. Virsik Mária Malacka. Levél ment. — Igaz Gyurka Déva. Kalocsára mégy iskolába, emiatt nem járathatod tovább a te kedves Cimborádat. Emléklül küldesz egy verset, amit kisanyádnak írtál, amikor beteg voltál. Versedet kedves emlékeim közé sorozom, de egyben figyeltetted, hogy a Cimborá jár Magyarországra

is s így, ha akarsz, ottan is olvashatod. Arról, hogy mennyivel tartozol, a kiadóba císi értesít. — Nagyenyedről aláírás nélkül kaptam levelet, melynek ismertető jele, hogy van rajta egy kép: kislány jársz a macskával. Rejtvény is küldött ez a szórakozott unokám, melynek Tordai Tündérvár a megfejtése. Es panaszdol, hogy multkori levelére választ nem kaptál. Most szépen írja újra a rejtvényt ez az unokám és írja alá a nevét is. — Melchner Lilike Mezőtelegd. Jó a verses-rejtvényed, dicséretet érdemel a kévtégű szavak összeállításáért is. — Fisch Gábor Szászrégen. Bizony, most a könyvek igen drágák, amint hogy most minden drága és sokat kell tanulni a diáknak. Igazán csodálom, hogy jut időtök a levélírásra. Am azéri, amikor idő van, csak írd, mégpedig: inkább rövid levelet, de azt igeu gondosan, mert különben megromlik az írásod. Örömmel veszem tudomásul, hogy téged és egy társadat választottak a fiuk tornakapitányának, vagyis, mikor a tornatánár nincs jelen, ti ügyeltek a rendre. Édesanyádnak tolmácsolod meleg üdvözlémet. — Bölöni Feri Marosvásárhely. Két napig gondolkodtál és 47 olyan szót hoztál össze, amelynek megfordítva is értelme van. Nem vesztél kárba a munkád, mert ez a fejtörés valóban élesíti az elmét. Örvendek, hogy a nyert könyv örömet szerzett neked. — Antal Mihály Alsórákos. A levelező-lapot továbbítottam a kiadóhivatalnak. — Erneyi Kató Feketeadó. A beszámoló sorra kerül. — György Győző Páva. Írtam a kiadóba císi, hogy ezután ne Kovásznára, hanem Pávára küldje az újságot, utolsó posta: Zabola. Ha Zabólára megyek, majd benézek hozzátok is. — Diószeghy Lajos Nagyvárád. Három napig nem voltatok iskolában, mert fertőlletettek egy iskolatársad belesége miatt s ez idő alatt 209 kévtégű szót írtál össze. — Szóval nem huszál, mint ahogy Bendre Róza néni gondolta, hanem tizszer huszál. Állalában oly sok ilyen szót írtatok össze, hogyha mind leközlénem, a Cimborának egy egész száma csupa kévtégű szó lenne. — Somlyó Pál Szatmár. Most írsz először nagyapódnak és bocsánatot kérsz a nyelvtani hibákért, mert te sohasem járál magyar iskolába s édesanyád tanítoit olvasni. Hát csak írd, mennyi gyakrabban nagyapódnak s majd meglátod, hogy minden levéllel fogynak a nyelvtani hibák. — Dán Lenke Ditró. Örvendek, hogy te is résztveszel a beszámoló pályázatban s remélem, egzébként is hűséges levélíró unokám leszel. — Resch Viktor Ditró. Ugyanezt üzenem neked is. — Román József Szatmár. A világ minden kincséért nem adnád oda, hogy láttad Elek nagyapót és megkaptad a kezeirását. Végtelen sajnálom, hogy Titke öcséd éppen akkor esett skarlátba és így nem jöhetett el a színházba. Remélem, mire ezt az üzenetet olvasod, Titke jobban van. Annak már előre örülhetsz, hogy a jövő nyáron nagyobb kirándulást rendeztek Erdélybe, mert akkor aztán bő anyagod lesz a jövő nyári beszámolóra. — Eröss Alfréd, Temesvár. Fokozott érdeklődéssel olvasom verseidet és fokozódik az örömem is, mert közeledik az idő, amikor majd nyomtatásban is láthatod egyik-másik versedet. — Jakab Mariska, Erzsébetváros. Ezután egyenesen Kisbaczonba címezd a leveleidet és ne Szatmárra, mert Kisbaczonban van a szerkesztőség. A rejtvényed jó. — Dénes Erzsike, Segesvár. A kiadóba císi értesített engem, hogy kívánságodra küldött neked postautalványt. Gál Kató, Déva. Már szégyelled magad, hogy minden leveled bocsánatkéréssel kezdődik, merthogy a sok tanulnivaló miatt nem írhatasz. Azt írod, most nagyon kell vigyázzon az ember, hogy jól tanuljon, mert nagyon közeledik a karácsony. Bizony, közeledünk s aki nem tanul, annak szomoró lesz a karácsonya, de én látom, hogy a te karácsonyod nem lesz szomorú, mert a beszámoló megírásáról is lemondottál, csak hogy jó legyen a karácsonyi bizonyítványod. Az idén végezd a IV. polgárit s jövőre kerétyiskolába szeretnél járni, mert erre van kedved, s mert ez egészséges pálya is. Valóban, ez egészséges pálya s igen helyesen leszed, ha oly pályára mégy, amelyhez kedved van, mert kedv nélkül nincs áldás semmiféle pályán. — Módy Misi, Vilma és Baba, Petrozsény. Azt kérditek, győzőm-e olvasni azt a sok levelet, amit az unokáim írnak. Győzőm bizony, mert végtelen nagy örömem telik e levelek olvasásában.

az unokáimmal való levelezésben, nemkülönben abban, hogy állandóan figyelemmel kísérhetem az én unokám lelki fejlődését. Hogy Petroszényban sok unokám van-e, azt bizonyosan ti is tudjátok, hogy sokan olvassák ill a Cimbora, s ha Isten éltet, el is látogatok a jövő nyáron hozzátok, hogy megismerkedjem veletek s a gyönyörű Zsil-völgyével. Rejtvényeitek sorra kerülnek. — **Roseth Bella, Halmi.** Eltálatad, mire leveled Kisbaconba ért, én is hazakerültem Szatmárról. Sajnálom, hogy nem jöhettek be a szatmári ünnepre. Ellenben örvendek annak, hogy anyukától kaptál egy csomag kis levélpapírt s hogy megmutassad nagyapónak, mennyire szereted őt, neki írtad ezen a papíron az első levelet. Hát csak kövesse sok-sok levél az elsőt. — **Sicher Ilmi Rimaszombat.** Már rég szeretnél volna írni nagyapódnak, de csak hat hélig jártál az első elemibe gyengeséged miatt s csak nyomtatott betűkkel tudtál írni. Most már iskolába jársz, szorgalmasan tanulsz és ígéréd; hogy ezután gyakran írsz nagyapónak. Hát csak írd, szeretettel várom leveleidet. **Pethő Ervin, Akos.** Szatmáron jársz az első gimnáziumba, de éppen amikor én Szatmáron jártam, te otthon voltál szüreti vakáción. Sajnálom, hogy nem találkoztam veled, az én hűséges unokámmal, de megyek én majd Szatmára olyankor is, amikor nem lesz szüreti vakáció. Az ígért levelező lapot meg fogod kapni de írd meg a pontos címedet, nehogy eltévedjen. — **Altrer Tusi és Gizike, Gyergyószentmiklós.** Jobb későn, mint soha, örvendek hát a bemutatkozásotoknak és hogy annyira szeretik a Cimbora, nemkülönben nagyapót. Helyesírási hibát nem igen találtam a leveletekben, egyre azonban figyelmezteltek, hogy jóval nagyobb betűkkel írjatok, mert az apró betű rontja a szemét; aztán írjatok lehetőleg tintával, mert a ceruzával való írás sem használ a szemnek. Hát csak írjatok mennél több levelet, még pedig úgy, ahogy tanácsoltam s bizony nem bánjátok meg. — **Jerzák Izabella, Bihar.** Szép munkát végeztél a kétvégű szavak összeállításával, aminthogy tőled nem is vártam egyebet, mint szép és helyes munkát. Ugyancsak ilyen szép munkát végzett Anna is. — **Hogyé Rózsika, Aranygyéres.** Most találkozom először a neveddel, de igaz öröm nekem ez a találkozás. Jelesül abszolváltad a IV. polgárit, most meg anyai a kézimunkát, hogy nem tudod, melyiket végezzed. A kiadóbácsi majd megírja, hogy mikor jár le az előfizetésed, a jelzett 30 leit azonban, remélhetően, a kiadóhivatalnak küldötted, mert a levélben nem volt benne. aminthogy nem is tanácsos a pénz levélre bízni. — **Kovách Piroška, Odón, János és Kató Nagyenyed.** Amikor éppen nagyenyedre készültem, kaptam a leveleiteket, amelyekben az kapott meg különösen, hogy van a Magyar-u. 56. sz. alatt egy nem kicifrázott, felírtos székely kapu, hanem csak egy kopott kapu, ahol nagyapókat négy unokája szeretettel várja s így köszönti: Isten hozta, adjon Isten jó reggelt, kedves nagyapókám! Mire ezt az üzenetemet olvassátok, remélhetően be is mentem azon a kapun és el is búcsúztam tőletek. Mindenesetre mélyen meghatott a leveletek. Mindig szeretettel gondolok reátok. — **Béldi László Sepsiszentpály.** Beszámolóid idejében megérkezett. **Kaupert Margitka Lupény.** Főleg megkérdezned, hogy szabad-e nagyapónak szólítanod, mert hiszen veheled észre, hogy minden olvasótársad annak szólít s rosszul esnek nekem minden más megszólítás. Annak örvendek, hogy nemcsak te, de Janka nővéred és szüleid is szeretik olvasni a Cimbora. Annak is örvendek, hogy selyemhernyótenyésztéssel foglalkoztok. Hogy hol lehet eladni a gubót, azt én sem tudom, de remélem, hogy ennek az üzenetnek az alapján valamelyik unokám utbaigazít. A kiadóbácsi pótolja a hiányzó számokat. — **Molnár Lujzika és Klárka Nagycorosnyó.** Tudom, hogy sok a tanulni vágyó, nem is nehezlelek azért, ha ritkán írtok, a fő, hogy helyesen és szépen írjatok. Azt igazán örömmel olvasom, hogy anyukátok már ház dolgokra is kezd tanítani titeket. — **Katz Erzsébet Máramarossziget.** Te is azzal kezdted a leveledet, hogy: adjon Isten jó reggelt édes nagyapó! Én meg azzal válaszolok: adjon Isten minden embernek. Örvendek, hogy tetszik nektek az Öcsike könyve, ugyszintén a Többsincs királyi s valóban szeretnék elmenni Máramarosszigetre, hol valószínűleg

szintén eljárnak a szatmári műkedvelők ezt a mesejátékot, de, fájdalom, csak nagy időközökben utazhatok, mert fáradtságos az utazás s így mostanában nem mehetek Szigetre. Az arcképeidet kedves emlékeim közé helyeztem el, a kiadóbácsi pótolja a 25. számot, én pedig minden jót kívánok neked a születésnapodra. Anyukádnak és nővérednek tolmácsold viszontüdvözléteimet. — **Dávid Eliza és Gizi Lónyatelep.** Ti is összeirtatok 66 kétvégű szót. Dicséretet érdemelték ezért a szép munkáért. — **Berezky András Egrestő.** A beszámolóid sorra kerül. — **Borbély Juliska Orsova.** Nem állhatom meg, hogy leveleddől néhány sort ne közöljek olvasótársaidal. Azt írod: „A gyermekcipőkből rég kinőttem és az életbe is elég korán kellett kilépnem. 1917-ben, amikor édesapánk be volt vonulva, mint 16 éves kislány kerültem irodába és 3 és fél esztendeig voltam az orsovai petrol-gyár alkalmazottja. Két év előtt léptem ki, most azonban, hogy újból változik a helyzet, e télen vagy tavaszra megint állásba megyek. Ithonlétem alatt összeszedtem magam és új erőt is gyűjtöttem. Ugy Béla öcsém, mint Irén hugom még iskolások. Öcsém ill jár a kereskedelmi iskola első osztályába, hugom a magyar elemi IV. osztályába és így szüleimnek elég kiadásuk van rájuk és én nem szeretnék tőlük fölösleges áldozatokat kívánni, hisz engem is tanítottak, hogy ha szükséges, meg tudjak állani az életben.“ Ezt a néhány sort azért közöltem, hogy példát vegyen tőled minden unokám. Szeretettel várom ezután is leveleidet, a hugod beszámolója pedig sorra kerül. — **Spitzer Gyurka Szabadka.** Azt írod, hogy az iskolában nem írtok magyarul, csak cirillül s e miatt nem is tudsz helyesen írni magyarul. Én elég helyesnek találok az írásodat, de azért tanácsolom, hogy sürűn írd leveled nagyapónak s így majd nem fog meglátszani az írásodon az idegen nyelvek tanulása. — **Fodor László Algyógy.** Minthogy az utcát és a házszámot nem írtad meg, nem teljesíthetem abbéli kívánságodat, hogy levélben válaszoljak, várnod kell hát az üzenetre. Nagy érdeklődéssel olvastam a versedet, mely halározott tehetségre vall, egy-két srófa, különösen az első, verselés dolgában is kifogástalan. Érdekel kísérnem további fejlődésedet. — **Virsik Elemér Malacka.** Igaza van Mariskának, én igen szeretem azokat az unokákat, akik sokszor írnak nekem s azzal alkalmat adnak arra, hogy fejlődésüket figyelemmel kísérjem. Azt írod, hogy mindent szlovákul tanultok, de hetenkint a tanító bácsi három magyar órát is ad neked. Ha ezenfelül még jó magyar könyveket is olvasol s leveleket írsz nagyapónak, amellett hogy megtanulod a szlovák nyelvet, nem felejtet el a magyart sem s így jobban boldogulsz az életben. A te nadselű gondolatodon jól mulattam és sokkal jobbnak találtam, mint ahogy te magad gondoltad. — **Bedenszky Ilonka Alsócsunpa.** Bár nem vagy kislány, reméled, szívesen veszem soraidat. Jól reméled, mert gyönyörködtem szép leveledben. Ezelőtt két évvel végeztél a IV. polgárit a petroszényi zárdában, ahol négy év alatt sok szépet és hasznosat tanultál, ez volt életednek tán legszebb kora, nem törődve a világ zajával, csendes meglepedésben éltetek. Egyszer aztán ennek is vége szakadt, megvolt a vizsgátok, azóta tollal harcolsz az életért. Amennyire tőled telik, segítsz fedezni a költséget, amit ma egy leány ruházatkódása megkíván. Egyedüli szórakoztatód a Cimbora. Az irodában jókat nevelsz Öcsike nadselű gondolatain, nálatok pedig valóságos óvoda van a Cimbora megérkezésekor. A szomszéd gyermekek mind ájjonnek, hogy felolvassál nekik s megjegyzed, hogy magad sem különbözöl sokban tőlük. Abban csalódot, hogy az írásod „nem a legjobb és leghelyesebb“, mert én minden tekintetben kifogástalannak találtam a éppenséggel nem látszik meg írásod magyarságán, hogy az irodában mindent románul írsz. A kiadóhivatal pótolja a 33. és 34. számot s értesít, hogy mikor jár le a Cimbora előfizetése, én pedig szeretettel várom további leveleidet. — **Dobay Istvánt** kérem, közölje velem pontos címet, mert a listeletdíja visszajött a nagyszabeni postáról. — **Horváth László Ditrő.** Leveledet továbbítottam a kiadóbácsinak, eddig bizonyosan megkaptad a hiányzó számokat. — **Schiller József Kovászna.** Beszámolóid sorra kerül. — **Klein Károly Temesvár.** Ugyanezt üzenem neked is.

MEGJELENT! **MEGJELENT!**

**ELEK NAGYAPÓ
KÉPES NAPTÁRA
AZ 1925 ÉVRE.**

A legjesebb erdélyi íróktól elbeszélések és versek.

Megrendelhető ÉGETO ÁRPÁD nyomdásznál,
BARAOLT-BARÓT.
ÁRA 20 LEU

Bácsi, Neni ide figyelj!
Palma kacsuk sarkot viseli!

**PURGO
BAYER**

**LEGSZEBB
LEGJOBB
EGOLCSÓBB** **KLISÉKET**
a kolozsvári Minerva R.-T. cinkográfiai műintézete készíti.
Megrendeléseket felvesz a központi iroda **CLUJ-KOLOZSVÁR**
Str. Regina Maria 1.

FÜRDŐSZAPPAN
Utáhalta

**GUMMI SAROK
ÉS GUMMITALP**
a legjobb anyagból
MIMOSBÉI MARRA

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A CIMBORA képes heti gyermeklap előfizetési árai

1924. október hó 1-től az alábbiak:

<i>Romániában</i>		<i>Csehországban</i>	
negyedévre . . . 90 leu		negyedévre . . . 20 ck.	
félévre 180 leu		félévre 40 ck.	
egész évre . . . 360 leu		egész évre . . . 80 ck.	
<i>Jugoszláviában</i>		<i>Magyarországban</i>	
negyedévre 50 dinár		negyedévre 36000 K	
félévre . . . 100 dinár		félévre . . . 72000 K	
egész évre 200 dinár		egész évre 144000 K	
<i>Ausztriában</i>			
negyedévre —		28000 osztr. korona	
félévre —		56000 osztr. korona	
egész évre —		112000 osztr. korona	

A Cimbora előfizetési díjait az előfizető a következő helyeken fizetheti be:

Romániában

Arad, Barót, Bánffyhungad, Dés, Déva, Dicsőszentmárton, Fogaras, Gyergyószentmiklós, Gyulafehérvár, Kézdivásárhely, Kovászna, Lugos, Lupény, Maroshévíz, Marosvásárhely, Máramarossziget, Nagybánya, Nagyenyed, Nagykároly, Nagyszalonta, Nagyszében, Nagyvárad, Petroszény, Segesvár, Szászrégen, Székelykeresztúr, Székelyudvarhely, Temesvár, Torda, Vajdahunyad, Vulcán és Zilah városokban három havonta megbízottunk, *Bihari József* nyug. postafelügyeői személyesen jelentkeznek az előfizetési díjakért.

Ugyancsak személyesen megbízottaink veszik fel az előfizetési díjakat:

Kolozsvárott a Lloyd Express hirdetési iroda, *Brassóban* Krafft János, a Brassói Lapok pénzbeszedője,

Sepsiszentgyörgyön Szász Jenő,

Csikszeredán Orbán Balázs, a Ganz-féle villamossági r. t. tisztviselője.

Minden más romániai városban vagy faluban lakó előfizetőink előfizetési díjaikat küldjék be postautalványon a Cimbora kiadóhivatalának, Satu-Mare.

Csehországban

az előfizetési díjak a Cimbora kiadóhivatalának a Szlovák Általános Hitelbank kosicei fiókjánál lévő számlájára az alábbi pénzüintezetknél fizethető be:

Beregsas: Beregmezei Gazdasági Bank r.-t.

Helmecc: Bodrogközi Bank r.-t.

Hlohovec: Galgóczi Hitelintézet.

Illava: Illavai Hitelbank.

Lucenec: Nógrádmegyei Népbank.

Michalovce: Nagymihály Kereskedelmi és Hitelbank r.-t.

Mukacevo: Beregmunkácsi Bank r.-t.

Nitra: Nyitrai Takarékbank r.-t.

Nove-Mesto: Első Vágújhelyi Bank r.-t.

Nove-Zámky: Érsekújvári Népbank r.-t.

Presov: Éperjesi Bankegylet.

Roznava: Rozsnyói Bank r.-t.

Sevljus: Nagyszőlősi Hitelintézet.

Sp. Nova-Ves: Szepes-Iglói Hitelbank r.-t.

Trencin: Trencsényi Hitelbank r.-t.

Magyarországban

a Cimbora kiadóhivatalának a Magyar-román faértékesítő r.-t.-nél (Debreczen, Piac-utca 42.) lévő számlája javára postautalványon.

Ausztriában a Wiener Bankvereinnak a »Szabadsajtó« Buchdruckerei und Zeitungsverlag A. G. in Satu-Mare (Rumänien) számlája javára.

Jugoszláviában

Kurir hírlap és könyvterjesztő vállalatnál Subotica (Szabadka). A »Kurir« Jugoszláviában a Cimbora egyedárusítója és főbizománya.

A Cimbora könyvosztálya rak-tárról szállít irodalmi értékű ifjusági könyveket. Jelenleg az alábbi könyveket szállíthatjuk:

A ma költői	8 lei.
Balázs Ferenc: Mesefolyam	50 "
Benedek Elek: Katalin	80 "
" " : Zsuzsika könyve	65 "
" " : Galambok	65 "
" " : Öcsike könyve	60 "
" " : Rókáné komámasszony	55 "
" " : Többsincs királyfi	40 "
" " : Hires erdélyi magyarok	40 "
" " : Oh szép ifjuságom	55 "
Benedek Elek: Cimbora 1923. I. félév	150 "
" " : Cimbora 1923. II. félév	150 "
Butykó: Törvénytárgyaztat. (Cserkész-törvények.)	12 "
Chun: Mély tengerek világa	180 "
Cooper: A vadfogó	95 "
Dienes Jenő: Magduská mesés könyve	60 "
Esopus: Háromszáz meséje	120 "
Ewald: Állatok	70 "
Ezeregy éjszaka meséi	105 "
Farkas Gy.: A táborfűz üzen. Cserkész-elbeszélések.	12 "
" " : Forrongó lelkek. Regény.	40 "
Gal Mózses: Három kenyeres pajtás	65 "
" " : Az utolsó lantos	55 "
Hankó Vilmos: Universum VI.	260 "
" " : " VII.	260 "
" " : " VIII.	260 "
" " : " IX.	260 "
Kertész Mihály: Senki Tamás története	50 "
" " : Szökés a teknőben	75 "
Mark Twain: Tamás urfi mint detektív	105 "
May Károly: A félelmetes	145 lei
" " : A Skipetárok földjén	130 "
Molnár Ferenc: Pál-utcai fiúk	150 "
Monoky Sándor: Tündérmese	25 "
Münchhausen: Meséi	80 "
Radványi K.: Napsugár leventék	10 "
Székely Zsigmond: Csufora Jancsi kalandjai	130 "
Sven Hedin: Az északi sarktól a déli sarkig	170 "
Sziklay Ferenc: Hengszafka	80 "
Szondy György: Bőrme	80 "
Sztrilich-Kóczy: Tábóri munkák.	12 "
" " : Cserkész segítségnyújtás.	8 "
Térképismertek 24 képpel.	12 "
Verne Gyula: Egy sojtó	105 "
Verne Gyula: A bálna zászló	105 lei.
" " : Bájum 500 milliója	120 "
" " : Utazás a hold körül	130 "

A fenti könyveket a pénz előzetes beküldése vagy utánvét ellenében szállítjuk. Száz leu értékű rendelésen felül a postaköltséget mi fizetjük, azon aluli rendeléseknél 6 leu postaköltséget számítottunk fel.

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ
SZABADSÁJTÓ KÖNYVNYOMDA ÉS LAPKIADÓ R.-T. BATMAR
A SZERKESZTÉSÉRT DÉNES BÁNDOR FELEL.
A SZINES OIMLAPOKAT ÓOSVÁR REZBŐ RAJZOLTA.